

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572)

stwierdzam nieważność

§ 12 ust. 1 Załącznika do uchwały Nr LXXXV/446/23 Rady Miejskiej w Nowogardzie z dnia 22 marca 2023 w sprawie utworzenia Rady Seniorów Gminy Nowogard oraz nadania jej statutu, w zakresie wyrazów: w tym:

- 1) 13 przedstawicieli podmiotów działających na rzecz Seniorów wyznaczonych przez te podmioty, którzy zostali prawidłowo zgłoszeni zgodnie z postanowieniami niniejszego Statutu,
- 2) 1 przedstawiciel Seniorów niezrzeszony posiadający poparcie co najmniej 20 mieszkańców gminy Nowogard, zgłoszony na liście poparcia.

Uzasadnienie

W dniu 22 marca 2023 r. Rada Miejska w Nowogardzie podjęła uchwałę Nr LXXXV/446/23 w sprawie utworzenia Rady Seniorów Gminy Nowogard oraz nadania jej statutu. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 31 marca 2023 r.

Materialnoprawną podstawę uchwały stanowi art. 5c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, uprawniający radę gminy do utworzenia - z własnej inicjatywy bądź na wniosek zainteresowanych środowisk – gminnej rady seniorów, która ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny (art. 5c ust. 3 tej ustawy). Powołując gminną radę seniorów – zgodnie z art. 5c ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym - organ stanowiący gminy nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania, dążąc do wykorzystania potencjału działających organizacji osób starszych oraz podmiotów działających na rzecz osób starszych, a także zapewnienia sprawnego sposobu wyboru członków gminnej rady seniorów.

W świetle brzmienia ww. regulacji stwierdzić należy, że Rada Miejska w Nowogardzie posiadała niewątpliwie kompetencję do podjęcia uchwały Nr LXXXV/446/23 w sprawie utworzenia Rady Seniorów Gminy Nowogard oraz nadania jej statutu. Nie może przy tym budzić wątpliwości, że uchwała w powyższym przedmiocie – z uwagi na treść zawartych w niej regulacji – należy do kategorii aktów prawa miejscowego.

Słusznie stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia z dnia 11 września 2018 r., sygn. akt II SA/Ol 429/18, że stanowiąca przedmiot oceny uchwała jest adresowana do społeczności lokalnej, organizacji społecznych oraz dotyczy ich praw i obowiązków. Jest to akt ogólny, kierowany do nieokreślonego kręgu adresatów i wywołujący skutki prawne poza strukturami organizacyjnymi gminy¹⁾.

Kwalifikacja uchwały podjętej w oparciu o art. 5c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnej jako źródła powszechnie obowiązującego prawa o charakterze wykonawczym prowadzi w efekcie do wniosku, że musi ona odpowiadać wszystkim wymogom, jakie stawiane są aktom normatywnym, w szczególności nie może ona wykraczać poza granice ustawowego upoważnienia, jak też pozostawać w sprzeczności z przepisami zamieszczonymi w aktach hierarchicznie wyżej usytuowanymi.

W przedmiotowej sprawie dla oceny legalności uchwały Nr LXXXV/446/23 istotne znaczenie mają nie tylko powołane wyżej unormowania, ale również art. 5c ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego *Gminna rada seniorów składa się z przedstawicieli osób starszych oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku.*

¹⁾ Orzeczenie utrzymane w mocy przez Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 lutego 2019 r. sygn. akt II OSK 3545/18.

Uwzględniając zatem brzmienie art. 5c ustawy o samorządzie gminnym, w szczególności ust. 4, nie powinno budzić wątpliwości, że użycie w nim przez ustawodawcę liczby mnogiej, - „przedstawiciele osób starszych” jednoznacznie przesądza, że w skład rady seniorów powołanej przez organ jednostki samorządu terytorialnego musi wchodzić co najmniej dwóch przedstawicieli osób starszych.

Tymczasem, Rada Miejska w Nowogardzie w §12 ust. 1 Załącznika do uchwały Nr LXXXV/446/23, wskazała że w skład Rady Seniorów wchodzi 14 osób będących mieszkańcami gminy Nowogard, w tym:

- 3) *13 przedstawicieli podmiotów działających na rzecz Seniorów wyznaczonych przez te podmioty, którzy zostali prawidłowo zgłoszeni zgodnie z postanowieniami niniejszego Statutu,*
- 4) *1 przedstawiciel Seniorów niezrzeszony posiadający poparcie co najmniej 20 mieszkańców gminy Nowogard, zgłoszony na liście poparcia.*

Analiza treści tego unormowania prowadzi do niebudzącego wątpliwości wniosku, że Rada w sposób nieuprawniony ograniczyła liczbę przedstawicieli seniorów, którzy mogą brać udział w pracach Rady Seniorów w Gminie Nowogard, naruszając tym samym w sposób istotny art. art. 5c ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym.

Stwierdzone uchybienie powoduje konieczność wyeliminowania z obrotu prawnego zarówno §12 ust. 1 pkt 1, jak i pkt 2 Załącznika do uchwały Nr LXXXV/446/23 Rady Miejskiej w Nowogardzie z dnia 22 marca 2023 w sprawie utworzenia Rady Seniorów Gminy Nowogard oraz nadania jej statutu, albowiem pozostawienie treści §12 ust. 1 pkt 1 Załącznika do tego aktu spowodowałoby, że nie będzie możliwe prawidłowe funkcjonowanie Rady Seniorów w Gminie Nowogard. W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały we wskazanej na wstępie części jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Mateusz Wagemann
II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI